

Kaukasten luontopolku, Kaukaskoski

Vuonna 2017 talkoovoimin syntynyt Kaukasten luontopolku tarjoaa upean luontokokemuksen sekä historian havinaa Hyvinkäällä Kaukasten kylässä. 1,3 kilometrin mittainen polku kiertää osittain kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa vanhassa tehdasmiljöössä, ja vie retkeilijän myös Keravanjoen varrella sijaitsevan Kaukaskosken kuohujen äärelle.

Kaukaskoski on ollut tärkeä myllypaikka 1780-luvulta lähtien, ja kylämiljööseen kuuluukin työvään asuntoja aina 1800-luvun lopulta lähtien. Kaukaskoski on padottu ja valjastettu kosken rannalla sijainneiden lankarulla- ja vanutehtaiden voimanlähteeksi. Monipuolisen luontopolun varrelta löytyy kosken sekä vanhojen rakennusten lisäksi myös sammaleista kuusimetsää sekä vanha laidunniitty.

Polku on helpokulkuinen ja soveltuu niin lapsiperheille kuin huonojalkaisille. Polun varrella on myös joitakin levähdyspisteitä. Koski ja sen ympäristö soveltuvat myös kalastus- ja lintuharrastajille. Paikalle pääsee autolla, jonka voi parkkeerata Jokipadontielle sijaitsevan juhlatalon parkkipaikalle (katso kartta).

KAUKASTEN LUONTOPOLKU

Kaukas Nature Trail

Tervetuloa Kaukasteen luontopolulle!

Luontopolun kohteista kertovat kulkijalle Kaukasteen kylän keskustan luonnon monimuotoisuudesta sekä kylän paikallishistoriasta. Polku vie kulkien Keravanjoen rannoilla osin pitkosuopolkuna ja osin kyllästä pitkin. Luontopolun tarkoituksena on antaa tietoa ympäristöstä ja herättää kiinnostusta luonnon jatkuvaan tarpeeseen ja virkistymiseen. Polun ympäristö tarjoaa kulkijalle jokaisella retkellä erilaisen kokemuksen.

Reitti on helpokulkuinen. Luontopolku on merkitty maaston merkein ja on helppo seurata. Reittiä voi seurata mobiilisti osoitteesta www.retkkartta.fi.

Luontopolun pituus 1,3 km. Lähtöpiste: Kaukasteen juhlatalo, Jokipadontie 6.

Polku on rakennettu Kaukasteen asukasjärjestöjen talkootyöllä ja asukasjärjestys myös huolehtii sen kunnossapidosta. Polulta etenee asukasjärjestöjen reitti Myllykylään. Kaukasteen luontopolku on osa Hyvinkään laajaa luontopolku- ja uikolunnettverkostoa. Kaikkien kohteiden tiedot ja reitit kartat ovat helppo saatavilla luontopolun omilla internetisivuilla.

www.viikkykka.fi/paikoit

Kaukasteen kylän historiaa

Ennen autuksen leivintää Kaukasteen alueella oli vain joki monine koskiosuukseen. Ympäristöstä löytyi rikkaa ja monipuolinen luonto sorajärven ja kalfonien. Metsät kätöivät sisälänsä kukaista pienempiä suolaista. 1900-luvulla metsien runsas ristikanta, sekä joen ja ympäristön laajen väkälästä, houkuttelivat ristikantaa pitkin maan kavaa.

1900-luvulla Hämeenlinnan ja Porvoon välinen sotatie liikutteli joukko-osastoja alueen poikki ja Myllykylän taikseivintää houkutteli hämmälliset kiinnostuksen alueesta. 1700-luvun puolivälissä venäläis jaksavastiivat rannat maatalouden levittäytymään alueelle, ja 1800-luvulla kylän 11 koskea mahdollisesti koskivoimaa hyödyntäneen teollisuuden asettumisen Myllykylään ja Kaukasteen. Kyläkeskus muodostui joen suurimman kosken, Kaukasteen eli Kaukasteenkosken ympärille.

Maisematarinoita

Kaukasteen kylä on mukana Maisematarinoita -hankkeessa, jossa nostetaan esiin valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöissä sijaitsevia kyliä. Maisematarinoita hankkeen konkreettinen tulos on Kaukasteen kylästä lähtevä pyöräilyreitti.

Kaukasteen retkeilijän etiketti

- o Silvoa jälkeä ja tuo roskat pois maastosta
- o Pohuilla pysyminen vähentää maaston kulumista
- o Pidä lemmikit kytkettyinä
- o Avoitulen teko on sallittu vain Myllykylän reitin teollisuuskalalla
- o Luonnosta ja sen hyvinvointivaikutuksista nauttiminen on tarkoitettu kaikille – kunnioitathan luonnonrauhaa ja muita retkeilijöitä
- o Annetaan kukkien kukkia, perhosen lenneltä ja lintujen pesii rauhaassa meidän kaikkien iloksi.

Kitot.

Welcome to the Kaukas Nature Trail.

Follow the information boards along the walk to delve into the cultural history of Kaukas and explore the rich natural surroundings at the heart of the village. The route passes along the banks of the Keravanjoki river following village roads and a forest boardwalk. The educational trail provides fascinating insights into the natural environment inspiring active and mindful observation and enjoyment of nature. The varied walk offers plenty to see, learn and experience on each new visit.

Difficulty: easy. The route is clearly marked and easy to navigate, and can be followed online via www.excursionmap.fi.

Length: 1.3 km. Starting point: Kaukas Village Hall (Kaukasteen juhlatalo), Jokipadontie 6. The trail is built and maintained by volunteers of the Kaukas Residents' Association. A path to Myllykylä also leads from the main trail. The Kaukas Nature Walk forms part of Hyvinkään's extensive broader network of nature and recreational trails. Route maps and information on all of the trails are accessible online via the nature trail website.

www.viikkykka.fi/paikoit

Village history

Prior to human settlement, the river with its numerous rapids was the dominant feature of the area. The surrounding landscape consisted of rich and varied forest set among gravel ridges and rocky outcrops, with numerous small wetlands and mires dotted among the woodland. In the 1300s, the forest's abundance of game and the rich fishing grounds offered by the river and the many surrounding lakes and ponds lured hunters and trappers from near and far.

In the 1500s, a military road connecting Hämeenlinna and Porvoo brought army detachments through the area, and the lime deposits at Myllykylä began to be explored by prospectors from Tavastia (Häme) to the north. In the mid-1700s, the fertile riverside meadows attracted agriculture to the area, and in the 1800s water power provided by the village's eleven rapids brought industry to Myllykylä and Kaukas. The centre point of the village formed around the river's biggest stretch of whitewater – the Kaukasfors (Kaukasteenkoski) rapids.

Landscape stories

The village of Kaukas is part of the national Landscape Stories (Maisematarinoita) project, which showcases villages located in regionally or nationally outstanding natural and cultural heritage landscapes. A scenic Landscape Stories cycling route starts in the village of Kaukas.

Hiking etiquette

- o Please bring your rubbish with you when you leave.
- o Help prevent terrain wear by sticking to the paths.
- o Keep dogs on a lead.
- o Open fires are forbidden, except at the designated campfire spot on the Myllykylä trail.
- o Nature is for everybody to enjoy – please respect it and other walkers.
- o Please let flowers bloom, butterflies fly and birds nest in peace, for the enjoyment of everyone.

Thank you!

Luontopolun teossa mukana Hyvinkään Lionsklubi

© AtlasArt Oy

